

OKRESNÁ KNIŽNICA DÁVIDA GUTGESELA V BARDEJOVE

**VYHODNOTENIE ČINNOSTI
OKRESNEJ KNIŽNICE DÁVIDA GUTGESELA
V BARDEJOVE ZA ROK 2019**

JANUÁR 2020

OBSAH

1.	HLAVNÉ ÚLOHY.....	2
2.	RIADENIE ORGANIZÁCIE A ORGANIZÁCIA PRÁCE	3
2.1	Personálne zabezpečenie	4
3.	TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE BUDOV	5
4.	ODDELENIE AKVIZÍCIE A KATALOGIZÁCIE	7
5.	ODDELENIE BIBLIOGRAFIE.....	9
6.	METODICKÉ ODDELENIE.....	12
7.	KNIŽNIČNO – INFORMAČNÉ SLUŽBY	13
7.1	Podujatia.....	14
8.	KOMUNITNÁ KNIŽNICA	20
9.	PROJEKTY A GRANTY.....	21
10.	ELEKTRONIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE.....	21
11.	PRIESTOROVÉ PODMIENKY, OPRAVY A REKONŠTRUKCIE.....	22
12.	FINANČNÉ ZABEZPEČENIE.....	23
13.	KNIŽNICE A SPOLKOVÁ ČINNOSŤ	24
	Prílohy	25

Úlohy v roku 2019 boli plnené v zmysle Plánu činnosti Okresnej knižnice Dávida Gutgesela v Bardejove (ďalej len „knižnica“). **Plán zohľadňoval** hlavné poslanie, úlohy, ciele a strategické dokumenty: **Stratégiu rozvoja slovenského knihovníctva na roky 2015 – 2020**. Zároveň rešpektoval prijaté uznesenia, koncepcie a iné závažné dokumenty. Knižnica sa zaoberala aj mimoriadnymi úlohami, ktoré vyplynuli z požiadaviek zriaďovateľa, MK SR, SNK v Martine, ako ústredného metodického centra, stavovských organizácií (Slovenská asociácia knižníc, Spolok slovenských knihovníkov a knižníc) a interných potrieb.

1. HLAVNÉ ÚLOHY

Knižnica zabezpečovala dostatočný počet žiadanej literatúry v zmysle potrieb používateľského zázemia a neobmedzeného prístupu k informačným zdrojom knižnice aj on-line (24 hodín denne). Poskytovala kvalifikované knižnično-informačné služby a realizovala kolektívne podujatia s cieľom propagácie knižnice, ako aj získania ďalších používateľov a návštevníkov knižnice.

KNIŽNIČNÝ FOND	PLÁN 2019	SKUTOČNOSŤ 2019	PLNENIE v %
Prírastky knižničného fondu spolu z toho kúpou	1 200	3 401 2 971	283,4 247,6
Počet výpožičiek	190 400	190 508	100,1 %
Počet registrovaných používateľov knižnice	5 420	5 435	100,2 %
Počet návštevníkov	43 200	43 243	100,1 %
Počet podujatí	350	353	100,8 %

K prioritným úlohám v roku 2019 patrili:

- získavanie mimorozpočtových finančných zdrojov z predkladaných projektov a žiadostí o dotácie na kultúrne aktivity (skutočnosť bola **5 100. - EUR**),

- realizácia vzdelávacích a kultúrno-spoločenských podujatí: *Týždeň slovenských knižníc, Deň PSK, Noc s Andersenom, Čitateľský maratón, Šaliansky Maľko, Prečítané leto, Adventné čítanie a i.*

2. RIADENIE ORGANIZÁCIE A ORGANIZÁCIA PRÁCE

1. Porady vedenia knižnice (počet 6), celoknižničné porady (celkovo 10) sa zaoberali úlohami a plnením plánovaných ukazovateľov, prijatými legislatívnymi opatreniami, ako aj kontrolami a úlohami, ktoré vyplynuli z požiadaviek zriaďovateľa a interných potrieb; riaditeľka organizácie poskytovala informácie zo všetkých porád riaditeľov v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK zamestnancom OKDG.
2. Do plnenia stanovených cieľov sa zapojili všetci zamestnanci knižnice, knižnica informovala o svojich službách, význame a prínosoch, a to nielen pre najširší okruh obyvateľov, ale aj cieľové skupiny používateľov, existujúcich a potenciálnych sponzorov, predstaviteľov samosprávy, štátnej správy a ostatných; jednotlivé oddelenia spolupracovali pri príprave a realizácii kolektívnych podujatí, príprave projektov, ako aj metodickej pomoci ostatným knižniciam; v roku 2019 boli podané:

- **Projekty z FPU:**

- Literárne semináre so scénickým spracovaním textu	3 100,00 Eur.
- Zaži s Gutgeselom, že kniha je skvelým priateľom	2 000,00 Eur.
- Nové knihy a časopisy pre oddych a vzdelanie	14 000,00 Eur.

- **Od zriaďovateľa PSK:**

- Projektová dokumentácia kotolne	900,00 Eur.
- Náter plechovej falcovanej krytiny	12 480,00 Eur.
- Nákup knižničného fondu	12 000,00 Eur.
- Nákup nového motorového vozidla	16 000,00 Eur.
-	

- **Iné projekty:**

- Mesto Bardejov, nákup literatúry	1 000,00 Eur.

3. Organizačná štruktúra nebola zmenená. Výpožičný čas bol 46 hodín týždenne. Počas letných mesiacov sa výpožičný čas skrátil o 9 h.
4. Na základe prijatých legislatívnych opatrení, usmernení a príkazov zriaďovateľa, boli vypracované a dopracované:
- Interná smernica upravujúca postupy a procesy pri zadávaní zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní,
 - Dodatok č. 1 k Interným zásadám pre vykonávanie hospodárskych dispozícií pri hospodárení s majetkom OKDG a obehu účtovných dokladov,
 - Interná smernica upravujúca postupy a procesy pri zadávaní zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní v OKDG,
 - Interná smernica postupu pri nahlasovaní, schvaľovaní a čerpaní dovoleniek, tuzemských a zahraničných pracovných ciest, priepustiek, pracovnej neschopnosti, evidencie dochádzky,
 - Interná smernica upravujúca postupy a procesy pri zadávaní zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní v OKDG,
 - Knižničný a výpožičný poriadok OKDG.

2.1 Personálne zabezpečenie

STAV ZAMESTNANCOV K 31. 12. 2019

Priemerný evidenčný počet (prepočítaný)	Priemerná mzda v EUR	Priemerná veková hranica
17	750.- EUR	41 rokov

V roku 2019 bol počet pracovníkov OKDG 16. Dve pracovníčky boli na rodičovskej dovolenke, preto sme prijali dvoch uchádzačov na dobu určitú. V mesiaci december jednu pracovníčku evidovanú na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny. Najdôležitejším limitom je obmedzená personálna kapacita pracovníkov s knihovníckym vzdelaním.

Kvalifikačná štruktúra zamestnancov v OKDG je nasledovná:

- 5 – vysokoškolské vzdelanie I. stupňa
- 9 – vysokoškolské vzdelanie II. stupňa

3 – úplné stredné odborné vzdelanie

Jedna pracovníčka ukončila inžinierske vzdelanie na Podnikovo hospodárskej fakulte Ekonomickej univerzity Bratislava, pobočka Michalovce.

Pracovníci sú odmeňovaní podľa zákona 553/2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone vo verejnom záujme a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa prílohy č. 3 k zákonu č. 553/2003 Z. z.

3. TECHNICKÉ ZABEZPEČENIE BUDOV

1. Stručné zhodnotenie stavebno-technického stavu budovy knižnice

V roku 2018 sa knižnici podarilo zrealizovať investície z kapitálových prostriedkov od zriaďovateľa a z vlastných zdrojov:

- Náter plechovej falcovanej strešnej krytiny na starej budove v čiastke 12 480,00 €.
- Údržba knižničných výpožičných priestorov bežné výdavky 4 000,00 €.
- Modernizácia knižničných výpožičných priestorov, kapitály 16 000 €.

2. Prehľad majetku

Nehmotný majetok je v neuspokojivom stave, chýbajú sociálne zariadenia a hmotný majetok z dôvodu funkčnosti je potrebné postupne vymieňať opotrebovaný interiér a zariadenie jednotlivých oddelení hlavne nové regály pre oddelenie krásnej literatúry pre dospelých a oddelenie pre deti a mládež. Oddelenie pre deti a mládež musí prejsť celkovou rekonštrukciou.

3. Stručné zhodnotenie technického vybavenia organizácie

Knižnica nahradila 8 pracovných staníc novými osobnými počítačmi a jednou multifunkčnou tlačiarňou z účelovej dotácie PSK. Pracovníci knižnice pri svojej práci používajú 15 PC a jeden notebook. Verejnosť má k dispozícii 3 stanice bezplatného internetu a bezplatné pripojenie na internet WiFi.

4. Stručné zhodnotenie úloh na úseku bezpečnosti práce

Previerky BOZP a PO v rámci zabezpečovania úloh BOZP a PO sa uskutočnili v dňoch: 28. 02. 2019, 17. 05. 2019 a 21. 08. 2019. Zistené nedostatky boli ihneď odstránené.

Dňa 24. 09. 2019 bola vykonaná komplexná protipožiarna kontrola (podľa zákona č. 3 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov). Účelom komplexnej kontroly bolo preveriť celkový stav organizačného a technického zabezpečenia ochrany pred požiarmi v OKDG. Preverovaná bola písomná dokumentácia i kontrola objektov a priestorov knižnice.

Pri komplexnej protipožiarinej kontrole neboli zistené žiadne nedostatky.

Interná kontrola bola zameraná na:

- kontroly prijatých opatrení v rámci porád vedenia knižnice,
- systematické kontroly efektívneho nakladania s rozpočtom na činnosť knižnice a čerpania účelových finančných prostriedkov z daňových príjmov PSK,
- dodržiavanie zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám v znení neskorších predpisov, v roku 2019 neboli žiadne požiadavky na informácie, dodržiavanie zákona č. 18/2018 Z. z. Zákon o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov,
- inventarizáciu pokladníc a cenín na pracoviskách knižnice,
- dodržiavanie smerníc a príkazov PSK podľa Príkazov predsedu PSK,
- postupy a procesy pri zadávaní zákaziek podľa zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene,
- Internú smernicu upravujúcu postupy a procesy pri zadávaní zákaziek podľa zákona o verejnom obstarávaní OKDG (1. 1. 2019),
- Dodatok č. 1 k Interným zásadám pre vykonávanie hospodárskych dispozícií pri hospodárení s majetkom KKLŠ a obehu účtovných dokladov (1.7.2018),
- Knižničný a výpožičný poriadok OKDG (01. 01. 2019),
- dodržiavanie príkazov riaditeľky,
- menovanie inventarizačnej komisie na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku.

Externá kontrola bola zameraná na:

- Previerku BOZP a PO v rámci zabezpečovania úloh BOZP

Útvar hlavného kontrolóra PSK vykonal dňa 3. 5. 2019 následnú kontrolu na plnenie prijatých opatrení na odstránenie nedostatkov a príčin ich vzniku pri následnej finančnej kontrole zameranej na kontrolu hospodárenia s verejnými prostriedkami so zameraním na príjmy, výdavky, hospodárenie a nakladanie s majetkom PSK, verejné obstarávanie a zmluvné vzťahy vykonanej v dňoch od 21. 5. 2018 do 20. 06. 2018 (pov. 25/2018. V závere sa konštatuje, že všetkých dvanásť opatrení na nápravu zistených nedostatkov sú splnené.

4. ODDELENIE AKVIZÍCIE A KATALOGIZÁCIE

- zabezpečovalo nákup literatúry podľa reálneho i potenciálneho zázemia svojich používateľov,
- komunikovalo s vydavateľstvami a distribučnými firmami pri zabezpečovaní náučnej literatúry,
- pozornosť venovalo dopĺňovaniu fondov náučnej literatúry pre dospelých a mládež a ostatným druhom literatúry,
- dopĺňovalo regionálnu literatúru a tým budovalo primárny i sekundárny fond,
- sledovalo pôvodnú slovenskú tvorbu, tvorbu národnostných a etnických skupín,
- nákup racionalizovalo využívaním rabatu.

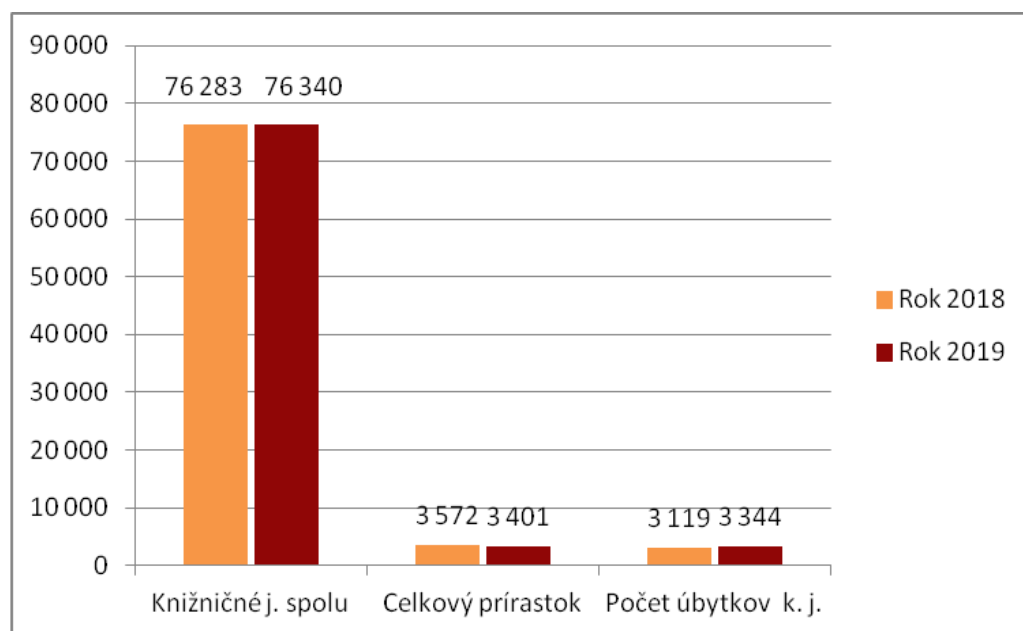
Celkový počet zväzkov v roku 2019 bol **76 340** kn.j - index 100,07. Úbytok – **3 344** zväzkov. V prepočte na 1 obyvateľa pripadá **2,35** zväzkov, na 1 používateľa **14 ,04** zväzkov. Prírastok za sledované obdobie bol **3 401** zväzkov v hodnote **31 123,33 €** s uplatnením rabatu. Z rozpočtu organizácie – **15 940,10 €** a z iných zdrojov – **15 183,23 €**. Finančný príspevok na nákup knižničného fondu (knihy a časopisy) bol v roku **31 123,33 €**, z toho na knihy **29 623,33 €** a na časopisy **1 500 €**. V prepočte na 1 obyvateľa to predstavuje sumu **0,95 €**, na 1 používateľa – **5,73 €**.

V roku 2019 na základe mimoriadneho **príspevku z VUC** v čiastke **12 000 €** bolo zakúpených **1 224** knižničných dokumentov.

MEDZIROČNÉ POROVNANIE STAVU KNIŽNIČNÉHO FONDU OKDG

KNIŽNIČNÝ FOND	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozdiel 2019 – 2018
Knižničné jednotky spolu	76 283	76 340	+ 57
KF na 1 obyvateľa	2,35	2,35	0
KF na 1 používateľa	14,08	14,04	- 0,04
Počet vyradených knižničných dokumentov	3 119	3 344	+ 225
Celkový prírastok KF	3 572	3 401	- 171
Prírastok kúpou	3 198	2 924	- 274
Prírastok inou formou /dar, náhrada/	374	477	+ 103
Celkovo vynaložené finančné prostriedky na nákup KF (knihy a časopisy)	33 433,89	31 123,33	2 310,56
Z toho z vlastného rozpočtu VUC	25 702,08	15 940,10	- 9 761,98
Z iných zdrojov /granty, sponzorské/	7 731,81	15 183,23	+ 7 451,42
Na jedného obyvateľa	1,03	0,95	- 0,08
Na 1 používateľa	6,17	5,73	- 0,44
Počet obyvateľov	32 449	32 424	

GRAFICKÉ ZOBRAZENIE MEDZIROČNÉHO POROVNANIA STAVU KNIŽNIČNÉHO FONDU OKDG

5. ODDELENIE BIBLIOGRAFIE

Na oddelení bibliograficko-informačnej činnosti pokračovalo hlavne budovanie článkovej regionálnej bibliografickej databázy. Zhromažďovala sa regionálna tlač, knihy s regionálnym zameraním a rôzne iné dokumenty. Spracovávali sa rešerše. Sledovala sa denná tlač a tvorili výstrižky. Poskytovali sa rôzne regionálne informácie a poradenstvo.

Popis článkov pri ich spracovávaní pokračoval podľa Metodiky vo formáte MARC 21 s interpretáciou pravidiel RDA a podľa pokynov pracovníkov Slovenskej národnej knižnice v Martine. Do databázy bolo vložených približne 780 záznamov (v roku 2018 ich bolo 1103).

Excerptovali sa okresný týždenník Bardejovské novosti. Začiatkom roka sa doexcerptovali noviny MY : Prešovské noviny, MY : Bardejovské noviny, denník Korzár, Ahoj Bardejovízia, Bardejovské slovo – občasník, cirkevný týždenník Rímskokatolíckej farnosti sv. Egídia v Bardejove – Mozaika, časopis Cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi a. v. na Slovensku v Bardejove – Bardejovský prameň, Zborovčan – informačný občasník obce Zborov, Raslavické noviny z obce Raslavice, Lenartovčan – informačný občasník obce Lenartov, Bardejovský knihovník, ktorý vydáva naša knižnica. Doexcerptované boli aj výstrižky z iných novín a časopisov, ktoré neboli v celoslovenskej databáze spracované (napr. z denníkov Pravda, Plus jeden deň, Život, Slovenka a i.)

Nadalej používame novelizovanú verziu MDT, ktorá je zverejnená na webovej stránke SNK Martin.

Rešeršné služby sú u nás nadalej vyhľadávané. V roku 2019 bolo urobených 47 rešerší s počtom 2561 záznamov (v roku 2018 to bolo 24 rešerší s počtom 1125 záznamov), čiže nárast. Mnohým používateľom vysvetlíme aj postup rešeršovania a zvládajú to aj sami. Výstupy zasielame elektronickou poštou. Témy boli rôzneho charakteru. Napríklad Protihabsburské povstania, Templári na Slovensku, UNESCO a OECD – ich význam a vplyv na výchovu a vzdelávanie, Hejného metóda v matematike, Alternatívne školstvo, Kreativita u žiakov ZŠ, Budovanie kariéry, Emancipácia žien, Nové trendy v ošetrovatelstve, Status spotrebiteľa v intenciách civilného sporového poriadku, Antihypertenzíva vo farmakológii, Utlizácia dermatológik, Analýza farmokoterapie žilových ochorení, Kriminologické aspekty vražd, Vplyv vybraných potravín na tráviaci systém človeka, Hudba v audiovizíi a i. Personálna a regionálne napr. M. R. Štefánik, Ján Mišák – evanjelický farár, Život a dielo Leonarda Stöckela, Nežná revolúcia v Bardejove a i.

Zhromažďujeme a uchovávame regionálny fond knižnice. V roku 2019 v ňom pribudlo 29 zväzkov kníh (v roku 2018 ich bolo 40). Pri ich získavaní oslovujeme ich autorov, vydavateľov, obecné úrady, školy a iných. V priestoroch študovne máme viazané okresné noviny regiónu – Bardejovské novosti. Na oddelení bibliografie máme uchované v obaloch ostatné noviny a občasníky.

V roku 2019 sa v priestoroch Univerzitnej knižnice v Prešove konali odborné semináre ku katalogizačným pravidlám RDA. Od septembra 2019 sa začali používať pri tvorbe hesiel nové značky podľa pokynov SNK. Koncom decembra prišli opäť nové pokyny.

Prebieha denný monitoring tlače, ktorú odoberá naša knižnica. Je to osem denníkov, týždenníky a časopisy. Zhotovujeme výstrižky článkov, ktoré sa triedia podľa MDT a raz ročne sa z nich vytvára Výstrižkový album vo viazanej podobe. Bol zhotovený album za rok 2018. Výstrižky sa zhotovujú aj pre jednotlivé oddelenia knižnice, z ktorých si kolegovia budujú tematické kartotéky.

Náplňou práce tohto oddelenia je aj poskytovanie a vyhľadávanie rôznych informácií, často regionálneho charakteru, pre širokú verejnosť, ale najmä žiakom a študentom, ale aj tým, ktorí pripravujú rôzne publikácie, podujatia a pod. Napr. pokračovanie vyhľadávania o učňovskom školstve v Bardejove, ONV v Bardejove, o Gejzovi Žebráckom, o rode Hemerkovcov, o farárovi Jánovi Mišákovi a i.

Prest'ahovanie časti bibliografického fondu z nevyhovujúcich priestorov. Odovzdanie starých výstrižkových albumov 1966 – 1989 a niektorých bibliografií do Štátneho archívu v Bardejove.

Oddelenie bibliografie sa aktívne podieľalo aj na organizovaní podujatí v našej knižnici.

Minuloročná spolupráca slovenského spisovateľa Antona Mareca a bibliografického oddelenia, ktoré mu poskytlo materiály z regionálneho fondu, priniesla konečný výsledok v podobe novej knihy **Bardejov 1320 – 2020: povesti a legendy mesta i okolia**, ktorú autor prišiel predstaviť do našej okresnej knižnice. Prezentácia knihy sa konala dňa 6.6.2019. V Rádiu Regina Východ bol 19.9.2019 odvysielaný rozhovor a informácie o tomto podujatí.

Počas Týždňa slovenských knižníc, v rámci cyklu Rodáci rodákom, muzikologička Mgr. Silvia Fecsková pripravila prednášku s názvom **Umenie v rode Hemerkovcov**. Rod Hemerkovcov je bardejovskej verejnosti známy, najmä najstarší člen rodu Oldřich a jeho

synovia Ulrik, Július Ivan a dcéra Mária, ktorí sa venovali najmä hudobnému umeniu. Kurátorka výstavy zo svojho súkromného archívu obohatila toto podujatie unikátnymi exponátmi o tejto rodine. Bibliografické oddelenie zase sprístupnilo rozsiahly odraz tohto rodu predovšetkým v regionálnych periodikách.

Za Tvojím hlasom kráčam. Tak sme nazvali podujatie, ktoré vzniklo v spolupráci s bardejovským Cirkevným zborom Evanjelickej cirkvi Augsburgského vyznania na Slovensku. Týmto spomienkovým stretnutím 12.11.2019 sme si pripomenuli sté výročie narodenia a desiate výročie úmrtia farára Jána Mišáka, ktorý štyridsaťsedem rokov tento zbor viedol. Pána Jána Mišáka sme predstavili ako farára, ako otca rodiny, ako básnika... Vydal štyri básnické zbierky a bolo zhodnotených jeho literárne dielo. Pri jeho osemdesiatke bol ocenený uznaním Čestný občan mesta Bardejov. Výstava jeho osobných dokumentov, fotografií, rukopisov, kníh z rodinného archívu bola jedným veľkým obohatením. Bibliografické oddelenie zo svojho regionálneho fondu pripravilo ukážky o jeho živote a práci, ktoré boli publikované v regionálnej tlači.

Oddelenie pre deti a mládež sa tiež svojimi podujatiami venuje spoznávaniu nášho regiónu, jeho histórií a osobnostiam. V rámci Týždňa slovenských knižníc, dňa 5.3.2019 sa uskutočnilo finále výtvarnej súťaže **Maľované bardejovské historky**. Úlohou súťažiacich bolo vytvoriť prostredníctvom výtvarného prejavu ilustrácie k povestiam a príbehom o Bardejove.

Dňa 9.10.2019 sa deti opäť stretli so spisovateľom Antonom Marecom, ktorý im priblížil svoju novú knihu **Bardejov 1320 – 2020: povestí a legendy mesta i okolia**.

Dňa 21.11.2019 sa uskutočnilo stretnutie s archeológom Mgr. Petrom Harčarom pod názvom **Poklady v srdci ukryté**, na ktorom priblížil život v stredovekom Bardejove a ukázal deťom rôzne archeologické vykopávky.

Oddelenie beletrie 8.11.2019 pripravilo besedu s regionálnym autorom Tomášom Tinkerom Šoltésom, ktorý predstavil svoju novú knihu **Anarchia**.

Klub slovenských turistov BŠK Bardejov v spolupráci s Okresnou knižnicou Dávida Gutgesela už niekoľko rokov organizujú pre verejnosť podujatia s názvom **Večery s turistikou**. Je to veľmi vyhľadávané podujatie. „Precestovali“ sme rôzne kraje sveta, ale rok 2019 bol výnimočný a podujatia boli venované nášmu mestu. V roku 2020 uplynú 20 rokov od zápisu mesta Bardejov do zoznamu svetového dedičstva UNESCO, tak sme si chceli

priblížiť to naj z nášho mesta. Bc. František Hažlinský, fotograf, predstavil Premeny Bardejova vo fotografii, evanjelický farár Mgr. Ján Velebír Po stopách reformácie, PhDr. František Gutek, predstavil vzácne zbierky Šarišského múzea, Mgr. Peter Harčar Archeologický Bardejov, akad. sochár Martin Kutný Obnova a reštaurovanie pamiatok v Bardejove, Mgr. Jozef Petrovič Pramene bardejovského archívu. a Ing. Vladimír Kaminský Desiate výročie obnovy Zborovského hradu. Prednášali erudovaní hostia a odznelo množstvo vzácných regionálnych informácií.

6. METODICKÉ ODDELENIE

Okresná knižnica poskytovala v roku 2019 odbornú metodickú pomoc 48 obecným knižniciam Bardejovského okresu, na požiadanie aj školským knižniciam. Usmerňovanie metodической činnosti sa vykonávalo prostredníctvom individuálnych metodických návštev a poradensko-konzultačných služieb. Za rok 2018 bolo vykonaných 5 metodických návštev v obecných knižniciach, 125 konzultácií, ktoré sa uskutočnili prostredníctvom telefónnej linky, elektronickej pošty a na metodickom oddelení v okresnej knižnici. Začiatkom roka sa práca metodického oddelenia sústreďovala predovšetkým na elektronické a písomné spracovanie Ročných výkazov o knižnici. Pri štatistickom zisťovaní boli knihovníci obecných knižníc priebežne usmerňovaní a bola im poskytnutá pomoc pri vyplňaní výkazov. Aj v roku 2019 využila okresná knižnica možnosť porovnávania výsledkov s výkonmi ostatných knižníc v rámci Slovenska a Česka prostredníctvom projektu Benchmarking.

Metodické oddelenie poskytovalo informácie a konzultácie o možnostiach získavania finančných prostriedkov z dotačného systému Fondu na podporu umenia všetkým obecným knižniciam. Za rok 2019 mali obecné knižnice Bardejovského okresu spolu 2 642 používateľov, z toho používateľov do 15 rokov bolo 1 295. Počet výpožičiek bol 26 300 a celkový ročný prírastok knižničných jednotiek bol 1 704 k. j.

Edičná činnosť:

- Bardejovský knihovník. Knižničný spravodajca pre obecné knižnice okresu Bardejov 2019.

7. KNIŽNIČNO – INFORMAČNÉ SLUŽBY

Základnou úlohou knižnice bola práca s čitateľom a používateľom na jednotlivých oddeleniach. Zvyšovanie úrovne práce ovplyvnil individuálny prístup pracovníkov k čitateľom a používateľom knižnice.

Venovala sa zvýšená pozornosť pri organizovaní činností zameraných na prácu s deťmi, ktorá sa orientovala na schopnosť používateľov vyhľadávať informačné zdroje, hodnotiť, selektovať, pripravovať používateľov na efektívne využívanie informácií. V tejto súvislosti sa naďalej realizovala a skvalitňovala vzájomná spolupráca knižnice a škôl. Pravidelne pripravujeme podujatia pre deti a mládež, ktoré podporujú záujem o čítanie a o tvorivosť.

Zapojili sme sa do celoslovenskej kampane *Národný týždeň manželstva*, do celoslovenskej knihovníckej akcie *Týždeň slovenských knižníc*, počas ktorého sme pripravili hodnotný program, umožnili čitateľom bezplatný zápis a odpustili sme poplatky za oneskorené vrátenie kníh. Rovnako sme bezplatný zápis a odpustenie poplatkov za oneskorené vrátenie kníh pripravili aj počas *Dňa Prešovského samosprávneho kraja*. V mesiaci september sa bezplatne za člena knižnice mohli prihlásiť noví prváci.

V zmysle poskytovania knižnično-informačných služieb zameraných na konzultácie pre širokú čitateľskú verejnosť pracovníci jednotlivých oddelení odpovedali používateľom na otázky najrôznejších druhov, najčastejšie z oblasti knižničného fondu.

Cieľom všetkých výpožičných oddelení bolo skvalitniť prácu so zameraním na čitateľa. Zámerom bol individuálny a kolektívny prístup pri informačnej výchove, spolupráca so základnými školami pri detskom čitateľovi a so strednými školami pri práci s mládežou. Pretože si uvedomujeme, že čitateľov si musíme vychovávať, najväčšia pozornosť bola aj v tomto roku venovaná príprave podujatí pre deti a mládež. Zoznam všetkých akcií pre deti a mládež tvorí prílohu tohto vyhodnotenia.

Nákupom literatúry, o ktorú je najväčší záujem a nákupom novín a časopisov sme sa snažili získať čitateľov rôznych vekových skupín. Pozornosť sme venovali výberu náučnej literatúry, pričom sme prihliadali na skladbu čitateľov, na vysokú školu, ktorá je priamo v meste i na požiadavky ostatných používateľov. Stanovené úlohy sa dajú plniť len pri

sústavnom budovaní a dopĺňaní knižného fondu tak z hľadiska kvality, ako aj kvantity a o to sme sa snažili v priebehu celého roka.

Na všetkých oddeleniach knižnice sa okrem prípravy podujatí vykonávali bežné knihovnícke činnosti, medzi ktoré patria:

- prezenčné a absenčné výpožičky, rezervácie,
- vyhľadávanie kníh podľa požiadaviek čitateľa,
- poradenstvo pri výbere titulov,
- ošetrovanie a oprava poškodených kníh,
- spracovávanie interného zoznamu zakúpených kníh,
- aktualizácia knižnej ponuky na facebooku a na nástenkách,
- práca s biblioboxom, výber a triedenie vrátených kníh,
- vyradovanie opotrebených, duplicitných a poškodených titulov,
- spracovávanie zoznamov vyradených kníh,
- informatické hodiny a exkurzie pre študentov a iných záujemcov.

Používatelia, ktorí chcú vrátiť literatúru a z nejakých dôvodov nemôžu prísť do knižnice, môžu vypožičané knihy vrátiť prostredníctvom biblioboxu. V roku 2019 sa týmto spôsobom vrátilo **8 062** kníh.

Poklesol záujem o využívanie bezplatného internetu pre verejnosť. Myslíme, že je to spôsobené lepšou dostupnosťou internetu, väčšina domácností je pripojená na internet, v kaviarňach, ale aj v mnohých ďalších inštitúciách, ba aj na voľnom priestranstve je WiFi pripojenie. Ponuku verejného internetu využilo **349** návštevníkov.

7.1 Podujatia

Dôležitou súčasťou prezentácie knižnice a práce knihovníkov sú podujatia, ktorých cieľom je naučiť ľudí chodiť do knižnice. Ide najmä o besedy so spisovateľmi, spomienkové programy na rodákov známych v literárnom svete i v hudbe a vo výtvarnom umení.

V roku 2019 sme pripravili spolu **176** podujatí pre deti a mládež, na ktorých sa zúčastnilo spolu **5 139** detí. Z toho **9** podujatí bolo pripravených v pobočke Bardejovské Kúpele. Zúčastnilo sa **258** detí. V spolupráci s Klubom slovenských turistov v Bardejove bolo

pripravených celkom **21** *Stretnutí s turistikou*. Tieto prednášky o cestovaní pripravujeme už 13 rokov a k 31.12.2019 sme realizovali **209** prednášok o rôznych destináciách.

Zapojili sme sa aj do celoslovenských podujatí *Šaliansky Maľko, Noc s Andersenom, Čitateľský maratón, Prečítané leto, Adventné čítanie*.

V spolupráci s Úniou žien Slovenska sme pripravili okresné kolo *Vansovej Lomničky, a Maturitu v knižnici*.

S pedagógmi a žiakmi Gymnázia Leonarda Stöckela sme pripravili tri odborné literárne semináre:

- *Pohľad súčasníka na Pavla Országa Hviezdoslava,*
- *Tajomstvo postáv v prozaickej tvorbe Mila Urbana,*
- *Príťažlivosť Rúfusovej poézie.*

V knižnici venujeme pozornosť stretnutiam so spisovateľmi a prezentáciám kníh.

V tomto roku sme našim používateľom ponúkli:

- *Besedu so spisovateľom Antonom Marecom,*
- *Besedu so spisovateľom Miroslavom Eliašom,*
- *Besedu so spisovateľom Tomášom Tinkerom Šoltésom,*
- *Besedu s maliarkou a ilustrátorkou Annou Gajovou,*
- *Besedu so spisovateľkou Gabrielou Futtovou,*
- *Besedu s maliarkou Martou Augustínskou,*
- *Besedu so spisovateľkou Kristínou Baluchovou,*
- *Besedu so spisovateľom Jozefom Jenčom,*
- *Besedu so spisovateľom Valentínom Šefčíkom,*
- *Besedu s historikom a archeológom Petrom Harčarom,*
- *Beseda so spisovateľkou Lenkou Šingovskou,*
- *Beseda s adventnými hosťami – Zuzana Lazurová, Jana Macková, Lucia Petrušová,*
- *Beseda s Andym Hrycom,*
- *Beseda s arcibiskupom Stanislavom Stolárikom a vladykom Jánom Babjakom.*

Bolo pripravených celkom 28 *násteniek* zameraných na výročia známych osobností, na sviatky a pamätné dni.

Na oddelení beletrie sa pripravovali aj spomienkové medailóny k výročiam slovenských spisovateľov.

V roku 2019 to bolo k:

- 10. výročiu úmrtia Milana Rúfusa,
- 100. výročiu narodenia Ladislava Mňačka,
- 30. výročiu úmrtia Domika Tatarku,
- 50. výročiu úmrtia Ľuda Zúbka.

Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším v spolupráci s mestom Bardejov a Centrom sociálnych služieb v Bardejove, sa Knižnica Dávida Gutgesela rozhodla poskytovať novú bezplatnú službu *Knižnica v ústrety seniorom*, pre klientov Centra sociálnych služieb, ktorým ich zdravotný stav už nedovoľuje navštevovať kultúrne inštitúcie. Pravidelne im bude požičiavať knihy, časopisy a audioknihy zo svojho knižničného fondu, a tak im umožní plnohodnotne vyplniť ich voľný čas, zapojiť ich do kultúrnych a edukačných aktivít.

MEDZIROČNÉ POROVNANIE POČTU PODUJATÍ V OKDG

KULTÚRNO-SPOLOČENSKÉ A VZDELÁVACIE PODUJATIA	2018	2019	ROZDIEL
Celkový počet podujatí	350	353	+ 3
Z toho pre deti	155	176	+ 21
Informatická výchova	85	93	+ 8
Počet návštevníkov podujatí	7 712	7 752	+ 40
Z toho detských	5 350	5 139	- 211

TERMÍN KONANIA	NÁZOV VÝSTAVY
Január	Tomáš Garrigue Masaryk vo fotografii
Február	Život na Zakarpatsku
Marec	Šlabikáre učia celý svet
Apríl	200. výročie založenia Prešovskej eparchie
Máj	Výstava fotografií pri príležitosti Dňa matiek. Žena – Matka – Múza
Jún	Eudová architektúra vo fotografii Jána Lazoríka
Júl – August	Farebná architektúra. Lucia Chocholáčková
September	Slovensko krajina plná tajomstiev mapovanie vodného bohatstva
Október	Generál PhDr. Milan Rastislav Štefánik
November	Hráme spolu! V manželstve. Výstava fotografií z fotosút'aže Aha deti, čo to letí
December	Ďalej ako na východe – kde cesty ďalej nevedú. Jirko Salzman

Kultúrno-spoločenskú činnosť knižnica orientovala pre všetky národnosti žijúce na území okresu. Obsahovo bola viazaná na národné tradície a národnú kultúru, na plnenie výchovnej funkcie pri realizovaní vzdelávania detí, mládeže a dospelých. Pozornosť sa venovala aj handicapovaným obyvateľom, najmä zrakovo postihnutým a používateľom knižnice postihnutým chorobou Sclerosis multiplex. **V roku 2019 sme medzi používateľmi knižnice evidovali 14 nevidiacich a slabozrakých používateľov a 15 používateľov so sklerózou multiplex.** Títo používatelia majú bezplatné členstvo v knižnici. Pre nevidiacich je k dispozícii samostatný osobný počítač, so špeciálnou úpravou a softwerom JAWS a MAGIC, rovnako pre nich poskytujeme službu nahrávania zvukových kníh na MP3. Výpožičky sú zaznamenané v nižšie uvedenej tabuľke.

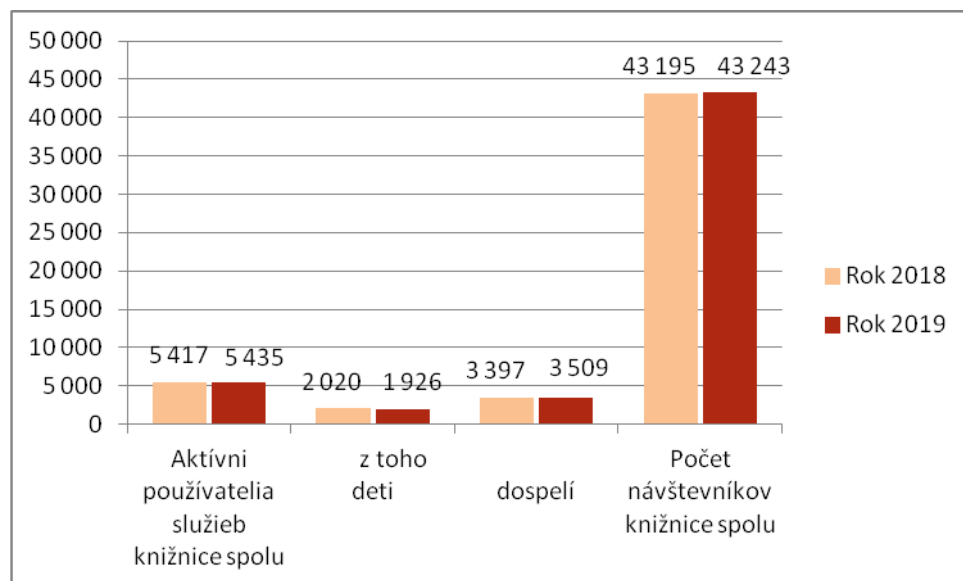
Používatelia knižnice predstavujú rôzne vekové kategórie, stupeň vzdelania a záľub. Knižnica je otvorená pre každého, bez ohľadu na pohlavie, rasu, vzdelanie či náboženstvo. Používatelia majú možnosť vypožičiavať knihy, noviny, časopisy, bezplatne využívať internet, využívať služby medziknižničnej výpožičnej služby, zhotovovanie rešerší a podobne.

V roku 2019 sme oproti roku 2018 zaznamenali nižší počet detských používateľov do 15 rokov, čo predstavuje – 35,43 % z celkového počtu používateľov.

POUŽÍVATELIA KNIŽNIČNO-INFORMAČNÝCH SLUŽIEB OKDG. MEDZIROČNÉ POROVNANIE

POUŽÍVATELIA		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozdiel
Počet registrovaných čitateľov		5 417	5 435	+ 18
Z toho:	- deti	2 020	1 926	-94
	- dospelí	3 397	3 509	+ 112
Celkový počet návštevníkov knižnice		43 195	43 243	+48
Počet návštevníkov na podujatiach		7 712	7 752	+ 40
Internet pre verejnosť		930	349	-581
Percento používateľov z počtu obyvateľov		16,66	16,79	+ 0,13

GRAFICKÉ ZOBRAZENIE MEDZIROČNÉHO POROVNANIA POČTU POUŽÍVATEĽOV OKDG

ZNEVÝHODNENÍ POUŽÍVATELIA KNIŽNIČNO-INFORMAČNÝCH SLUŽIEB OKDG. MEDZIROČNÉ POROVNANIE

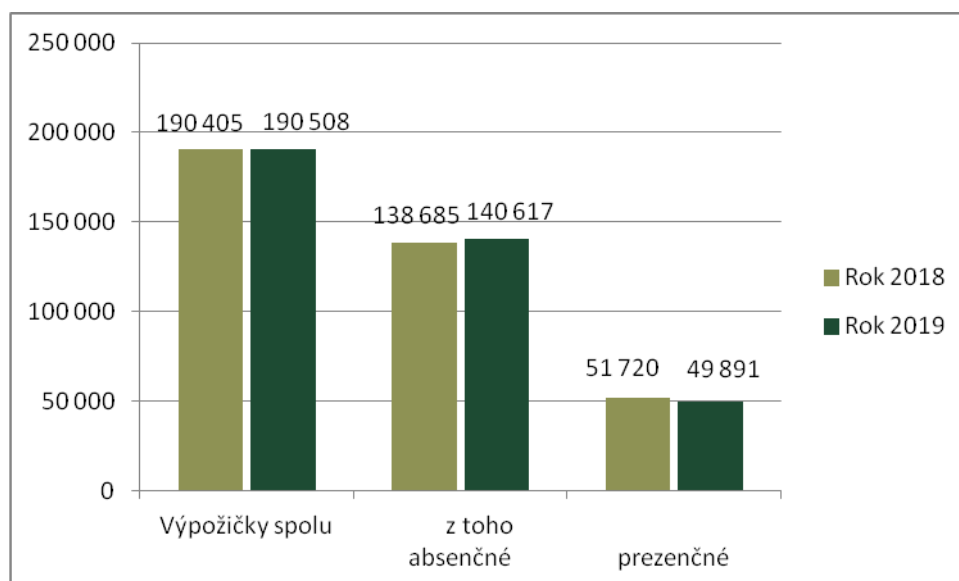
ZNEVÝHODNENÍ POUŽÍVATELIA	Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019
Počet nevidiacich a slabozrakých používateľov	12	14
- z toho deti do 14 rokov	0	0
Vypožičané knižné tituly	138	145

- t.j. vypožičaných kaziet spolu	0	0
Knižné jednotky na MP3	121	132
Knižné jednotky na MP3 /on-line/	17	13
Počet používateľov z klubu sclerosis multiplex	15	15

VÝPOŽIČKY KNIŽNIČNÝCH JEDNOTIEK. MEDZIROČNÉ POROVNANIE

VÝPOŽIČKY		Skutočnosť 2018	Skutočnosť 2019	Rozdiel
Celkový počet výpožičiek spolu /absenčné a prezenčné/		190 405	190 508	+ 103
Z toho:	- odborná literat. pre dospelých	66 500	66 620	+ 120
	- krásna literatúra pre dospelých	52 280	53 352	+ 1 072
	- odborná literatúra pre deti	8 350	8 150	- 200
	- krásna literatúra pre deti	44 741	43 987	-754
Výpožičky periodík		18 534	18 399	- 265
Špeciálne dokumenty		470	433	-37
Prezenčné výpožičky		51 720	49 891	-1829
Počet výpožičiek na 1 obyvateľa		5,87	5,88	+ 0,01
Počet výpožičiek na 1 používateľa		35,14	35,05	- 0,09

VÝPOŽIČKY KNIŽNIČNÝCH JEDNOTIEK. MEDZIROČNÉ POROVNANIE

8. KOMUNITNÁ KNIŽNICA

Okresná knižnica Dávida Gutgesela už niekoľko rokov pracuje na tom, aby sa otvorila všetkým záujmovým skupinám. Priestor u nás nachádzajú nevidiaci a slabozrakí i inak zdravotne postihnutí občania. Veľmi zaujímavou komunitou, ktorá sa u nás pravidelne schádza a usporadúva zaujímavé podujatia v podobe prednášok o cestovaní a turistike sú turisti. Zastrešujeme aj komunitu študentov, ktorí u nás pravidelne prezentujú pripravené odborné semináre. Ďalšou skupinou, ktorá má záujem o spoluprácu a pravidelné podujatia v knižnici sú členovia Jednoty dôchodcov. Vychádzame im v ústrety, a tak okrem toho, že sa u nás stretávajú rôzne komunity, získavame mnoho zaujímavých podujatí, čím zvyšujeme návštevnosť knižnice. Zastrešujeme aj členov fotografického združenia BARDAF a BARTFA, ktorí u nás pravidelne vystavujú svoje práce.

V rámci projektu Komunitná knižnica vytvárame širokej čitateľskej verejnosti programy a poskytujeme priestory na stretávanie sa. Jedným z nich je aj Klub slovenských turistov. Zásluhou vzájomnej spolupráce knižnice s turistami začala knižnica ponúkať svojim používateľom každoročne cyklus prednášok o cestovaní. Všetky prednášky v rámci dobrovoľníckej práce zabezpečujú cestovatelia, ktorí sa chcú so svojimi zážitkami podeliť s ostatnou verejnosťou. Prednášky sa tešia mimoriadnemu záujmu, priemerný počet poslucháčov na jednej prednáške je cca 50 – 60.

Práca s znevýhodnenými skupinami

Naša knižnica venuje pozornosť aj znevýhodneným používateľom a to predovšetkým zrakovo postihnutým a inak handicapovaným postihnutých chorobou sklerózou multiplex. Týmto používateľom poskytujeme členské v našej knižnici zdarma. Od 1. 9. 2019 v spolupráci s Krajským strediskom ÚNSS Prešov a v rámci odbornej činnosti ÚNSS poskytujeme špecializované sociálne poradenstvo, ktoré zahŕňa nácvik bežných i špecifických činností, orientovanie sa v priestore, ovládanie špeciálnych počítačov, technických kompenzačných či optických pomôcok.

V rámci skvalitnenia služieb pre imobilných seniorov, ktorých zdravotný stav nedovoľuje navštíviť knižnicu sme v spolupráci s Mestom Bardejov a Centrom sociálnych služieb v Bardejove zrealizovali pravidelnú výmenu súborov kníh a časopisov ako aj prednášky na vopred vybrané témy.

9. PROJEKTY A GRANTY

Okresná knižnica Dávida Gutgesela v roku 2019 vypracovala celkom 8 žiadostí o udelenie dotácie. Z celkovo podaných piatich projektov na fond FPU boli podporené 3 projekty:

- Literárne semináre so scénickým spracovaním textov,
- Zaži s Gutgeselom, že kniha je skvelým priateľom,
- Nové knihy a časopisy pre oddych aj vzdelanie.

Jeden projekt bol vypracovaný na Environmentálny fond a jeden na mesto Bardejov.

10. ELEKTRONIZÁCIA A TECHNICKÉ VYBAVENIE

Okresná knižnica Dávida Gutgesela ide s dobou! Využíva tie najmodernejšie spôsoby ako si udržať svojich čitateľov a získať ďalších. V rámci informačných potrieb našich používateľov sme vymenili 8 ks PC zostáv o parametroch PC Intel Core i5 s kapacitou úložiska SSD 256 GB, veľkosťou operačnej pamäte 8 GB, operačný systém Windows 10 Pro. Tiež bola zakúpená multifunkčná tlačiareň.

Web stránka Okresnej knižnice Dávida Gutgesela obsahuje aj on-line katalóg, prostredníctvom ktorého si čitatelia môžu zistiť, aké tituly sa nachádzajú v knižnom fonde, ale aj predĺžiť výpožičky či urobiť rezerváciu. Pre lepšiu informovanosť verejnosti je knižnica prihlásená na facebooku. Máme vytvorenú svoju oficiálnu fanpage na facebookovej stránke, kde sú propagované podujatia, plagáty a tiež propagujeme nové knihy, ktoré pribudli do knižnice na jednotlivé oddelenia. Stránka umožňuje používateľom knižnice aj verejnosti sledovať nielen aktuálny obsah, ale zároveň umožňuje sa aj aktívne zapájať vlastnými reakciami do obsahu uverejneného na stránke. Pracovníci knižnice pri svojej práci používajú 15 PC a jeden notebook. Verejnosť má k dispozícii 3 stanice bezplatného internetu a bezplatné pripojenie na internet WiFi. Naďalej ponúkame našim používateľom možnosť vrátenia kníh prostredníctvom biblioboxu, ktorý je umiestnený pred budovou knižnice.

11. PRIESTOROVÉ PODMIENKY, OPRAVY A REKONŠTRUKCIE

Celková plocha priestorov predstavuje 1 210,50 m², z toho plocha hlavných priestorov pre návštevníkov – verejná časť – 785,20. Knižničný fond v centrálnej požičovni a pobočkách je vo voľnom výbere. Časť duplicitného fondu je uložená v skladových priestoroch. V centrálnej budove máme troch podnajomníkov. Na prízemí je časť priestorov prenajatá firme Chateau wine eu s.r.o. V suteréne bola prenajatá jedna miestnosť firme Miško – predaj detského textilu. V prechodnej časti z novej do starej budovy bola prenajatá časť priestoru pani Slavke Varjanovej, ktorá v nich ponúka kopírovacie práce.

V roku 2019 sme zrekonštruovali a zmodernizovali priestory oddelenia krásnej literatúry pre dospelých. Išlo o výmenu elektroinštalácie, podlahy za keramickú, znížil sa strop, ktorý zároveň vyriešil nedostatočné a zastaralé osvetlenie. Celkovou rekonštrukciou toho oddelenia sa zlepšili technické, estetické a interiérové podmienky pre poskytovanie kvalitných knižnično-informačných služieb. V rámci opráv a rekonštrukcií bola začatá prípravná fáza rekonštrukcie plynovej kotolne, ktorá je v kritickom stave. Na začiatku bola vypracovaná projektová dokumentácia spolu s rozpočtom a následne bol podaný projekt na Environmentálny fond na rekonštrukciu a modernizáciu kotolne, ktorá by mala okrem iného dosiahnuť významnú úsporu zemného plynu. V rámci opráv sme zrealizovali nový náter falcovanej strešnej krytiny na starej budove.

12. FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

PRÍJMY

Druh	2018	Suma v €	2019	Suma v €
Dotácia z PSK		279 655		307 267
FPU a FPKNM		8 500		19 100
Čitateľské poplatky		9 350		10 352
Nájomné		11 998		11 480
Úroky z účtov		0		0
Iné výnosy /burza, teplo, energia a voda/		5 409		5 782
Ostatné /granty, dary, príspevky od mesta/		1 000		7 346
Spolu		315 912		361 327

VÝDAVKY

Druh	2018	Suma v €	2019	Suma v €
Materiál		43 930		50 408
- z toho knihy, časopisy		33 434,89		31 123,33
Cestovné		293		1 231
Energie /plyn, elektrina, voda/		15 605		14 066
Opravy		21 718		23 688
Osobné náklady		205 785		237 263
- mzdy		143 980		166 363
- odvody		49 954		57 803
- Stravné lístky		9 293		10 617
- DDP, náhrady za PN		2 558		2 480
Daň z nehnuteľnosti		373		513
Daň z príjmu		2 349		2 283
Ostatné náklady /internet, poštovné, správcovstvo budov, sociálny fond, poisťky a iné/		15 245		22 784
Odpisy		8 758		9 091
Spolu		314 056		361 327

Zisk v roku 2019 predstavuje 0,- €.

13. KNIŽNICE A SPOLKOVÁ ČINNOSŤ

Okresná knižnica Dávida Gutgesela v Bardejove má kolektívne a individuálne členstvo v *Spolku slovenských knihovníkov a knižníc*, taktiež je zaregistrovaná v *Slovenskej asociácii knižníc*. Členstvo v iných spolkoch, združeniach, konzorciách, kluboch, knižnica nemá.

PRÍLOHA č. 1

Oddelenie beletrie pred rekonštrukciou

PRÍLOHA č. 2

Oddelenie beletrie po rekonštrukcii

PRÍLOHA č. 3

Strecha pred rekonštrukciou

Strecha budovy Okresnej knižnice D.G. v Bardejove (17.7.2018)

PRÍLOHA č. 4

Strecha po rekonštrukcii

Názov: Vyhodnotenie činnosti Okresnej knižnice Dávida Gutgesela
v Bardejove za rok 2019

Zodpovedná: Mgr. Iveta Michalková

Zostavila: Bc. Zuzana Jančuvová, Bc. Dana Ristvejová

Vydáva: Okresná knižnica Dávida Gutgesela v Bardejove

Rok vydania: 2019

Náklad: 5 ks